Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: BErgen 4-0807, 4-0237. Телеф. УНС: BErgen 4-1016

РІК LX. Ч. 126. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 17-го ТРАВНЯ 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 126. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MAY 17, 1952. VOL. LX.

М'АР[illegible]ВАЧУЄ НЕБЕЗПЕКУ В КАНДИДАТУРІ ВІЙСЬКОВИКА

Лансінґ, у стейті Мішіґен. Ген. Доґлес МекАртур сказав, що вибір військової людини на становище президента може стати траґедією країни. Хоч він не згадав по імені ген. Двайта Д. Айзенгавера, провідного аспіранта на кандидатуру від Республіканської партії, то слухачі зрозуміли, що тут саме йде про особу Айзенгавера. Свої думки висловив МекАртур у промові на спільнім зібранні обидвох палат стейтової леґіслятури, у якій він точніше з'ясував цю небезпеку, кажучи, що це змагання до введення тоталітаризму. Це може статися, коли демократи при допомозі республіканських прихильників дадуть підтримку ген. Айзенгаверові і разом доведуть до тоталітарної однопартійности. Мек Артур пригадав, що світова історія виказує, як республіки й демократії тратили свою волю, коли передавали цивільну владу в напів-військові руки, а ніщо так не сприяє самовладному правлінню, як військова кліка. „Це було б сравді трагедією, якщо б теперішня генерація була приневолена шукати рятунку в строгості військового володіння й дисципліни від трагічної невдачі цивільної адміністрації. Це може знищити наше історичне розуміння, яке сприяє пануванню цивільної влади" — міркував ген. Мек Артур наче на виправдання, чому він не прийняв оферти посягати по найвище становище в ЗДА. У дальшому він доводив, що демократи змагають до диктатури такими способами, що намагаються знищити опозицію і продовжити свою партійну владу в безконечність.

Стівенсон на першому місці серед провідних демократів

Шікаґо. — Провідні особи Демократичної партії зїхалися сюди на нараду, щоб приготовити програму Краєвої Кемократичної Конвенції, яка почнеться 21 липня, тоб то після сподіваного покінчення конвенції Республіканської Партії, яка почииається 7 липня. Демократи все ще вважають губ. Адлай Стівенсона можливим кандидатом на президента і тому доручають губ. Полові Девер з Массачуссетс виголосити промову для зголошення його кандидатури на конвенції. З Ню Йорку наспіли вісті, що тамошній кандидат, В. Аверел Гарріман зовсім поважно береться кандидувати і встановив своє передвиборче бюро. Про през. Трумана довідуються, що він кандидує на делеґата з свого стейту і в такому характері буде брати участь у конвенції.

Перемога Тефта в Вест Вірджінії

Чарлстон, у стейті Вест Вірджінія. — Обчислення голосів при партійних правиборах у стейті Вест Вірджінія виявляє, що сен. Тефт здобув 15 делеґатів на загальну кількість 16, бо один делеґат заявився за ген. Айзенгавера. З демократичних правиборів нема нічого замітного, бо стейт Вест Вірджінія вважається одною з демократичних твердинь, отже він запевнений для демократичного кандидата на президента. Так як тепер показується, Тефт має запевнених 364 республіканських делеґатів, Айзенгавер 304, Варрен 6, МекАртур, а незнаних з прихильности є 158 делеґатів.

Конґрес ухвалив одноголосно підвишку для збройних сил

Вашинґтон. — Обидві палати Конґресу ухвалили в четвер законопроєкт для підвишки платні в усіх збройних силах висотою 4 відсотків „для покриття життєвих видатків", а крім того 14 відсотків на покриття харчових видатків і видатків на мешкання. Законопроєкт піде тепер до Білого Дому для підпису президента. Закон передбачає підвишку з днем 1 травня, одначе він припізнений тому, що обидві палати ухвалили різні проєкти і треба було їх вирівняти на спільній конференції. Після того обидві палати швидко ухвалили поправлений проєкт і є повна надія, що президент його підпише. Підвишка платні для збройних сил вимагає загального видатку $484,000,000 річно.

У Конґресі посилюється критика поведінки генералів на Кодже

Вашинґтон. — Думка, щоб Конґрес прослідив поведінку ген. Френсіса Т. Додда й ген. Чарлса Ф. Колсона в справі переговорів з полоненими північними корейцями, назріває до вирішення в якійсь формі. Покищо провідники обидвох конґресових палат зажадали від департаменту оборни точних даних про ці переговори, а голови генеральних штабів віднеслися до головного командувача в Кореї, щоб він повідомив їх про всі подробиці. Після того, буде в Конґресі поставлена резолюція з вимогою безстороннього слідства щодо схоплення і поведінки генерала.

УРЯД ПОПЕРЕДЖУЄ ПРО НЕДОСТАЧІ В ЦИВІЛЬНІЙ ОБОРОНІ МІСТ

Ню Йорк. — На конференції міських посадників, що відбувається в готелі Валдорф Асторія, федеральний адміністратор Цивільної Оборони Мілард Ф. Калдвелл, попередив, що країна навіть приблизно не готова подбати про 7,500,000 жертв, які можуть впасти під час нападу ворога атомовою бомбою з повітря. У конференції беруть участь 250 посадників американських і закордонних міст, щоб обговорити поточні потреби населення. Заки заговорив представник уряду, посадник Питсбурґа, Дейвид Л. Лоренс гостро скритикував федеральний уряд за його недбальство в справі складення одноцільної програми цивільної оборони, що була б вистачальна серед теперішніх відносин у світі. Калдвелл у своїй промові заявив, що країна потребує 17,500,000 вправлених у цивільній обороні добровольців, а має тільки 3,000,000. Він скритикував населення за його „струсове наставлення" до справ цивільної оборони, яке слідне теж у стейтових і федеральних леґіслятурах. Він зажадав підготови кожного громадянина до цивільної оборони. На конференції промовляв теж голова Аґенції Економічної Стабілізації, Роджер Л. Путнам, а при цій нагоді виступив з критикою проти сталевої промисловости за її нагальну критику уряду.

З БІЛОГО ДОМУ НА ФАРМУ

Президент Труман, промовляючи на принятті службовців департаменту сільського господарства, заявив, що після закінчення своєї президентської каденції в січні наступного року, він плянує залишити Білий Дім і вернутися назад на свою фарму в Мізурі. Він теж повідомив, що в найближчій виборчій кампанії він думає взяти таку саму активну участь в користь демократичного кандидата, як він її вів в свою власну користь в попередній кампанії.

За двопартійну комісію для закордонних справ під час виборів

Вашинґтон. — Серед конґресових кіл повстала думка створити комісію для порозуміння й співпраці під час передвиборчого періоду в справі закордонної політики Злучених Держав. Це являється необхідним, бо теперішня адміністрація може бути послаблена критикою противників, а сподівана нова адміністрація невідома. Минулими часами, положення політичне було лекше, а крім того й партійні проводи були більше схильні до співпраці. Так, перед виборами в 1944 р., през. Франклін Д. Рузвелт погодився на розмову з губернатором Тамесом Е. Дюї й Джаном Доллесом у справі керівництва закордонної політики, а в 1948 р. сен. Артур Г. Ванденберґ і тодішній підсекретар стейту Роберт А. Ловет випрацювали програму закордонної політики. Наслідком того була резолюція в справі зорганізування Північно-Атлантійського Пакту. Тому, що тепер нема в Конґресі відповідно-наставлених провідних людей, повстає думка створити двопартійну комісію з загально-звісних громадян, з якою президент міг би порозумівактися при веденні закордонних справ доки не прийде зміна чи перевибір в адміністрації. Згадують навіть про такі фундації, як Рокефелера, Форда та Карнеґі, щоб вони сфінансували діяння такої комісії в інтересі цілости Злучених Держав.

Доллес закликає до твердої політики

Пітсбурґ. — Джан Доллес, який недавно зложив з себе обов'язки республіканського дорадника при державному секретареві, Дін Ачесонові, закликав керівників закордонної політики ЗДА, щоб виразно дати розуміти комуністам, що кожна проба аґресії на ЗДА спіткається з рішучою відсіччю. Комуністи мають бути попереджені, що кара буде настільки сувора, що напад не оплатиться. У своїм зверненні, переданім аґенцією Асосіейтед Пресс, Доллес підкреслює, що політика ЗДА, від закінчення другої світової війни, була „небезпечно невідповідна".. Він осудив потягнення політики, що звертала увагу на дрібні успіхи порозуміння, в той час, коли „800 мільйонів людей, — третина всього населення землі", найшлася під владою фанатичного деспотизму. Далі Доллес підкреслив силу совєтської пропаґанди, яка розуміє, що розповсюджування їхніх ідей пересякає навіть силу зброї. З того повстало таке становище, що політика ЗДА знайшлася лише в обороні в обличчі виразно напасницької совєтської акції. Доллес осудив рівно ж помилки в політиці щодо Европи, а особливо щодо Азії, яка, згідно з задумами Сталіна, стала його базою для володіння над усім світом. Дотеперішні ж помилки в політиці ЗДА призвели до надаремної витрати грошей, не давши бажаних наслідків.

В НЕДІЛЮ ВЕЛИКЕ ВІЧЕ В СПРАВІ НАРОДНОГО ДОМУ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — В неділю, 18. травня, відбудеться тут у Вебстер Голл при 119 Іст 11-та вулиця (між 3 і 4 евеню) велике громадське віче в справі придбання Українського Народного Дому в цій метрополії. В програмі віча, крім промов відомих наших громадян, є оригінальна „жива газета" та „похід поколінь", — які ілюструватимуть потребу і можливості Українського Народного Дому в Ню Йорку. В цій справі відбулися в четвер ввечорі передвічеві наради Дорадчого Комітету, на яких обговорено та встановлено подробиці переведення віча. Від цього віча у великій мірі залежатиме дальший перебіг кампанії і тому дуже важливо, щоб в ньому взяли якнайчисленнішу участь всі наші громадяни метрополії. Справа Народного Дому в Ню Йорку це безумовно одна з найважливіших проблем не тільки цеї громади, але й цілої нашої американсько-української спільноти і тому Комітет ще цею дорогою рішив звернутися з останнім гарячим закликом до всіх українців Ню Йорку, щоб відложили в цю неділю на другий плян всі інші справи та масовою участю у вічу не тільки заманіфестували свою солідарність та своє зрозуміння ваги цеї справи, але й активно включилися в цу акцію, від якої може дослівно залежати дальший розвиток громади і її честь. Після численних політичних маніфестацій в останніх місяцях, віче в справі придбання Народного Дому в Ню Йорку буде не тільки побажаною різноманітністю, але й в найбільш практичний та корисний спосіб доповнювати і завезуватиме цілість праці і зусиль цеї великої громади.

СОВЄТИ ПОЧАЛИ ТЕХНІЧНІ ТРУДНОЩІ" В ЗАХІДНІЙ КОМУНІКАЦІЇ З БЕРЛІНОМ

Берлін. Від кількох днів совєтські власті в Німеччині почали дивну гру з аліянтською комунікацією між Західною Німеччиною і Берліном, яка своїм характером цілком нагадує ті самі „технічні труднощі", які попередили совєтську бльокаду Берліна перед трьома роками. Зачалося від аліянтських військових патруль, які — згідно з умовою — мають право контролювати головний комунікаційний шлях між Західною Німеччиною і Берліном. Насамперед большевицьке військове управління відмовило цього права аліянтським патрулям з Берліна. Після аліянтської інтервенції, дозволено на патрулі з Берліна, але припинено патрулі з заходу. Після чергової інтервенції, большевики одну патрулю пропускають, другу, ні, або пропускають американців, але не пускають англійців і навпаки, пускають англійців і не пропускають американців, правдоподібно з метою, щоб пригадати аліянтам ці „технічні труднощі", з якими вони повинні рахуватися після підписання мирового контракту з Західною Німеччиною та включення її в европейську оборонну спільноту. Комунікаційні права аліянтів між Західною Німеччиною і Берліном були встановлені в 1945 році в особистій виміні листів між резидентом Труманом і прем'єром Черчилем з одного боку, а „ґенераліссімусом" Сталіном з другого, і опісля потверджені договори в Потсдамі. Під час бльокади Берліна Совєти відмовили аліянтам тих прав під закидом, що аліянти порушили інші постанови договорів в справі Німеччини. Тепер, рівночасно з „технічними труднощами" на шляху між Західною Німеччиною і Берліном, большевики почали вже теж кампанію „прикордонних випадків", закидуючи аліянтам, що їхні патрулі і сторожі порушують кордон совєтської зони, а в одному випадку це мав зробити навіть аліянтський танк, що не тільки порушив кордон, але й стріляв на совєтську сторожу — повідомило комуно-німецьке пресове аґенство. Крім того, впродовж останнього тижня совєтське військове управління два рази протестувало проти того, що французький пасажирський літак з заходу до Берліна не держиться в кордонах „повітряного коридору" та летить понад совєтську зону. В усіх цих совєтських труднощах і безпідставних обвинуваченнях добачують аліянти початок нових більших клопотів в совєтсько-аліянтських відносинах в Німеччині.

Наступного тижня почнуться кінцеві переговори в справі Німеччини

Париж. — У вівторок або середу наступного тижня тут зустрінуться міністри закордонних справ Злучених Держав, Британії і Франції, щоб остаточно оформити і підписати мировий контракт з Західною Німеччиною. Рівночасно тут зустрінуться теж міністри закордонних справ шістьох европейських країн: Франції, Італії, Німеччини, Голяндії, Бельгії і Люксембурґу, щоб завершити договір в справі европейської оборонної спільноти з участю Західної Німеччини та її окремих військових частин в европейській армії. Тим самим наступний тиждень буде один з найактивніших в закордонній політиці і він готов завершити організацію европейської оборони, тісно зв'язаної з Північно-Атлантійським Пактом. З поінформованих кіл заявляють, що до вирішення залишається ще тільки час тривання плянованих договорів.

250,000 німців страйком домагаються права співкерувати підприємствами

Діссельдорф, Німеччина. — В Діссельдорфі, Брауншвайґу і Кельні вийшли на демонстративний страйк 250,000 робітників, домагаючись права співкерувати підприємствами, в яких працюють. Подібні демонстративні страйки мають відбутися в Гамбурґу, Касселі і Франкфурті. Співпраця в заряді підприємством уже існує в сталевій, залізній та вугільній промисловостях, де робітники мають 50 відсотків членів у зарядах цих підприємств. Тепер німецькі робітники домагаються поширення цього закону на інші галузі промислу. В Діссельдорфі 40 тисяч робітників брали участь у цій демонстрації. Сотня комуністичної молоді з'явилася на площі демонстрантів та хотіла розвинути політичні транспаренти, але поліція усунула комуністів. Подібний страйк відбувся минулого року, і тоді. на інтервенцію канцлера Аденауера, сповнено бажання робітничих юній.

Книга Буденца, як документ на процесі проти комуністів

Ню Йорк. — Останні дні голосного процесу шістнадцятьох комуністичних провідників позначились посиленим нападом оборони проти свідка обвинувачення Буденца. Особливо гострі напади оборони викликало свідчення Буденца, що комуністи, у своїй діяльності, вживають замаскованої мови „мови Езопа", яку знають втаємничені й яка не викликає підозріння назовні. Діяти так навчав керівник світового і російського комунізму, Ленін. Оборона зокрема твердила, що зразків такого діяння немає навіть в писаннях свідка, що був визначним комуністичним журналістом. На це обвинувачення предложила оборона книжку Буденца „Це моя історія", що він її написав після виходу з комуністичної партії й що була видана в 1946 році. У цій книжці знаходяться виразні ствердження, що Буденц, під час своєї керівничої праці в комуністичній пресі, інструкції, отримувані з Москви розповсюджував між комуністами, перекладавши їх на „ідеологічну мову" своїх статтів.

Китайські комуністи використовують ворожих собі лямів

Калімпонґ, Індія. — Китайські комуністи, що тепер володіють Тибетом, покликали до життя Адміністративний Комітет, до якого візвали на членів ворожих собі Лямів: сімнадцятирічного Даляй Ляму та чотирнадцятирічного Панчен Ляму. До цього „Адміністративного Комітету" мають ще належати представники „патріотичних елементів" та делеґати трьох найбільших манастирів у Тибеті. Цей Комітет заступає давній кабінет міністрів Даляй Ля́ми, а участь у ньому обидвох Лямів „прямих наслідників" і „живих Буддів", свідчить про те, що комуністи поки що для замилення очей мусять рахуватися з релігійними почуваннями тибетського населення. Та проте ці оба Ля́ми, ворожо до себе наставлені, бо ж вони давні конкуренти до влади в Тибеті, не мають великого значення в цьому Адміністративному Комітеті, де їхні голоси будуть меншістю.

НОВИЙ КОМАНДАНТ ПОЛОНЕНИХ В КОРЕЇ ЗАВОДИТЬ ДИСЦИПЛІНУ

Токіо. — Новий командант табору полонених комуністів на острові Кодже в Кореї, — ген. Гейдон Л. Ботнер, заявив вчора, що єдине, чого можуть очікувати від нього 80,000 комуністичних полонених в таборі на цьому острові, це — скріплення дисципліни в рямках постанов Женевської конвенції. Ген. Ботнер був призначений командантом того величезного табору полонених після того, як комуністи були схопили попередника команданта, ген. Додда, та коштом його звільнення вимусили від його наступника, ген. Колсона, низку обіцянок, що їх тепер використовує комуністична пропаґанда. Вже раніше ген. Марк Кларк, аліянтський головний командант на Далекому Сході, заявив, що всі обіцянки, вимушені терором і шантажем від ген. Колсона для полонених, не можуть мати жадної важности, а новий командант табору, — ген. Ботнер вияснив, що полонені матимуть те, що їм признає Женевська конвенція, але в тих постановах цілком певни нема такої, яка дозволяла б на вивішування червоного прапору над табором, як це робили червоні полонені досі. Ген. Ботнер попередив, що кожне порушення дисципліни, каратиметься згідно з тими ж постановами Женевської конвенції. Тимчасом оба генерали вмішані в аферу схоплення і обіцянок, ген. Додд і ген. Колсон, були призначені назад на свої пости в дієвій армії в Кореї, після короткого побуту в Токіо, де вони склали ген. Кларкові особистий звіт з перебігу схоплення та звільнення ген. Додда. В цілій справі продовжується урядове слідство і після того справа буде правдоподібно в Конґресі. — Вже тепер ствердженo, що цілу аферу схоплення комуністи плянували довго і дбайливо, щоб опісля могти використати її для пропаґанди і зокрема для аргументів в теперішніх переговорах в Панмунджом. Досі ще не повідомлено, чи полонені, які були схопили ген. Додда, будуть покарані, хоча постанови Женевської конвенції таке покарання передбачують.

Червоні в Панмунджом обвинувачують Аліянтів за озброєння полонених

Токіо. — Комуністичні представники на конференції в Панмунджом в справі перемир'я в Кореї, видвигнули вчора проти аліянтів нове обвинувачення, цим разом за здогадне озброювання полонених китайців і північних корейців, з метою „використання їх за „гарматнє м'ясо" в боротьбі проти комуністів. Подібні обвинувачення видвигає й комуністична пропаґанда, покликуючись при цьому на вимушені шантажем признання і обіцянки ген. Колсона в переговорах з комуністичними полоненими на острові Кодже для звільнення схопленого ними ген. Додда. Комуністи закидують аліянтам, що вони заставляють полонених відрікатися комунізму і опісля вишколюють та озброюють їх і передають національно-китайській і південно-корейській арміям. Аліянтський представник з цілою рішучістю відкинув ці „дикі обвинувачення", даючи рівночасно комуністам до зрозуміння, що аліянтська терпеливість у вислуханні таких нісенітниць може скоро скінчитися і тоді тільки комуністи будуть відповідальні за дальшу долю теперішніх переговорів.

Зловлено двох японських „Тарзанів" в джунґлях

Ґуам, Пацифік. — На острові Саіпан на західному Пацифіку місцева поліція, під проводом американського повітового адміністратора на тому острові, схопила двох колишніх японських вояків, що впродовж вісім років після здобуття острова американськими військами, скривалися в джунґлях. На їх слід навів один місцевий селянин. Ці два новітні „тарзани", для відміни від інших японських вояків, які впродовж довгих років скривалися перед американцями в печерах, жили в зарослому ґущавиною вірлиному гнізді. Вони були цілком голі. В їхньому сховищі знайдено примітивний магнетний прилад для розпалювання вогню, дві пляшки соли з морської води, дещо цукру з тростини, прилад до голення, щітки до зубів та деякі інші примітивні приладдя. Схоплених японців передано на кілька днів до лікарні для спостережень і опісля вони будуть повернені до Японії.

Проґрес в американсько-еспанських переговорах

Мадрид. — Американський амбасадор в столиці Еспанії, Линколн МекВіґ, повідомив вчора, що еспансько - американські переговори в справі договору взаємної допомоги і оборони продовжуються „в приятельській атмосфері обопільного зрозуміння". МекВіґ промовляв на річному принятті Американської Торговельної Палати в Барсельоні. Він твердив, що на цю тему він бажав би і мав би сказати дещо більше, але держиться інструкцій державного департаменту, щоб не виявляти подробиць переговорів аж до часу їх завершення. Американські і еспанські купці та промисловці з нетерпеливістю очікують завершення тих переговорів, від яких вони сподіються багато користей для обох країн.

ТУНІСЬКИЙ БЕЙ ЗАКЛИКАЄ НАЦІОНАЛІСТІВ ЗАСПОКОЇТИСЯ

Туніс. — Бей Тунісу Сіді Мохаммед ель Амін Паша закликував у радієвій промові арабських націоналістів заспокоїтися. Він обвинувачував націоналістичних екстремістів в тому, що послуговуються терором аж до підкладання бомб включно, та в той спосіб вбили досі шість осіб і тридцять поранили. Бей заявив у своїй промові, що „повні ненависти вчинки противляться нашому віруванню, а передовсім нашій святій релігії". Догадуються, що ця промова бея попереджує ужиття французами гостріших засобів проти арабських націоналістів у Тунісі. „Безжалісна кара людьми і Богом" настане, продовжував бей. Який наслідок матиме ця промова бея на арабське населення, не знати. Але під час її виголошування вибухли дві нові бомба, одна в кіні, а друга кинена на автобус. Французькі урядові кола не надіються багато від цієї промови бея, та твердять, що беєве життя виставлене на небезпеку з боку націоналістів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Re-entry as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879 Pending.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ІМІҐРАЦІЙНІ ЗАКОНОПРОЄКТИ

В Сенаті заповідається завзятий бій з приводу законопроєкту Мек Керена в справі іміґрації та натуралізації. Виглядає, що не зважаючи на конечну потребу особистої участи сенаторів у виборчій кампанії, наради Сенату протягнуться і він не розійдеться в липні, як це було пляноване.

Законопроєкт має 302 сторінки, а проти нього видвигнено до 400 закидів. Це вказує, що дискусія над ним може затягнутись на кілька тижнів, а то й місяців, як дехто передбачає. Вже на самім початку такі визначні особи, як Лімен з Ню Йорку, чи Вилйем Бентон з Конетикат, що, хоч не стоять на протилежних становищах, а навпаки, вони противники билу Мек Керена, то, одначе розгарячившись і намагаючись викликати якнайбільше враження, як дуже їм цей законопроєкт не подобається, переривали один одного. Яка гаряча була ця початкова дискусія можна заключати також і по тім, що Мек Керенові закидувано навіть змагання перебудови Америки на „тоталітарний лад".

В такій ситуації було б непростимим гріхом, коли б і ми, американські українці, не доклали також і своїх старань, щоб законопроєкт Мек Керена, який має за собою апробату Судейської Комісії, провалився. Правда, його можна б основно змінити, але це мабуть куди трудніше, ніж його цілком повалити. Тому краще не домагатись зміни, а заявитись за законопроєктом Гомфлі-Лімена, який Судейська Комісія має, але якого ще досі не розглядала. Цей другий законопроєкт виходить з цілком інших засад у відношенні до еміґраційного питання та чужинців. Він уложений в дусі американської традиції й толеранції та є доброю зброєю у боротьбі з комуністичною протиамериканською пропаґандою, яка постійно глузує з американських свободолюбних ідеалів, що вони, ніби, тільки на папері. Особливо небезпечні ті точки в законопроєкті Мек Керена, які відносяться до чужинців та депортацій. Іміґраційним урядникам та генеральному прокураторові дає цей законопроєкт такі великі права, що їх — як це зазначує сенатор Бентон — можуть „бюрократи" надуживати в нелюдський спосіб, покликуючись на букви закона.

Америка має повне право дбати про себе в такий сам спосіб, як це роблять інші держави. З цього боку сенатор Мек Керен має повну рацію, коли говорить про „забезпечення нашого способу життя". Проте треба мати навіть у тому випадку на увазі ще й те, що Злучені Держави сьогодні в проводі світу, що вони очолюють великанське змагання ідеалів волі й справедливости з кремлівським варварством, що вони обороняють християнську етику і мораль і взагалі християнську цивілізацію. В такому часі не можна ставати перед світом зі законом, який противиться благородним принципам, яким Америка завдячує свій зріст і силу та який підкопує її моральний престиж.

З тих причин звертаємось до всіх наших горожанських клюбів та відділів і філій обидвох наших головних Комітетів (УКК і ЗУДАК), щоб бодай вони подбали вислати до Конґресу (наразі до Сенату) свій спротив проти билу Мек Керена-Волтера, (McCarran-Walter bills), а з попертям законопроєкту Гомфрі-Лімена (Humphrey-Lehman bill). Дуже добре було б і парафіям те саме зробити, чи різним нашим народним установам та організаціям, бо це справа, яка відноситься також і до нас і це наш інтерес, щоб Конґрес не ухвалив законопроєкту сенатора Мек Керена.

Турботи видавців газет

Недавно в повіті Вестчестер під Ню Йорком піднесли видавці ціну щоденних газет з п'яти на сім центів. На західному побережжі уже давніше устійнено ціну щоденників, як „Лос Анджелес Таймс", або „Міррор", на сім центів а тепер видавці вирішили підвищити ціну на десять центів. Одначе по великих містах і в промислових околицях на сході стримуються з підвишкою ціни в дрібному розпродажі і пробують надробляти іншими прибутками, щоб втриматися на поверхні.

Насамперед треба розглянути причину дорожіння газет. Таких причин буває більше, одначе під теперішню пору найважливіші три: нова підвишка ціни паперу з 110 дол. до 120 дол. на одній тонні впродовж 1951 р.; накладання нових податків з уваги на підготову до оборони країни; подорожіння поштової оплати за пересилку друкованого слова. Крім цих трьох, приходять ще звичайні явища, як підвишка платень друкарняних робітників і редакційних працівників та подорожіння друкарських машин і матеріялів до втримування машин у належному стані. Як приклад того подають пресові бюра новинку, що щоденник „Пресс-Телеґрам", який виходить у Лонґ Біч, в Каліфорнії, закупив машину за 555,000 дол. на місце старої, що коштувала 125,000 дол.

Оця дорожня, як на ринку праці так і на ринку машин, та зріст податків викликає стурбування газетних видавців. Вони пояснюють своїм читачам і загальній публіці свої турботи не на те, щоб жалітися, але на те, щоб публіка розуміла, чому вони мусять робити зміни, які посередньо відбиваються на загалові. Для публіки це не таємниця, що газета не втримується самою передплатою чи розпродажом-кольпортажом, тільки „додатковими" прибутками, головно з оголошень. Тому такі щоденники, як найбільший кількістю друкованих примірників „Ню Йорк Дейлі Нюз" уже від нового 1952 р. підніс ціну на оголошення на 9 відсотків, а це дає підвишку на 20 відсотків впродовж двох років, тобто від 1949 р. Так само роблять тепер інші газети, які появляються у промислових осередках і таким способом вони можуть втримати ціну своїх щоденних видань на тій самій висоті в щоденному продажу.

Великі щоденники беруться на ще інші способи втримання своїх видань по теперішній ціні. Саме недавно розголошено новий винахід, званий „телетиповий складач". Він стає в пригоді видавцям таким способом, що з центральних пресових бюр можна не тільки пересилати новинки просто до редакцій, але й друкарень видавництв і складати їх на друкарській машині так, як це роблять особисто друкарняні складачі при допомозі загально звісного лінотипу. Таким способ видавці можуть зменшити свій друкарняний персонал, заощаджуючи на робітничих платнях. Та покищо цей винахід ще не зменшив коштів газетної продукції тому, що треба наперед провести полученя між централями й друкарнями нераз на далеку віддаль, а крім того підовчити нових складачів для виконування таких робіт. Отже це виплатиться щойно на майбутнє і то підприємцям, які мають більше газет, а не тільки одну. Головна користь з такого винаходу це приспішення пересилання вістей просто з пресового бюра до друкарні, навіть з поминенням редакції. На ділі, редактор мусить сидіти при друкарняній машині, щоб на місці вибирати складені вже новинки і пускати їх на пресу.

Щодо, так званої чужомовної преси, то досі не чути, щоб хтось застановлявся над використанням „телетипового складача". Під теперішню пору навіть лінотипи є великим поступом і полекшою в порівнянні з перестарілим звичаєм складати руками черенки в друкарнях.

Та наскільки йдеться про фінансування видавництв без підвищування коштів газети в дрібному продажу чи передплаті, то чужомовні газети доказують справжнього чуда. З уваги на підвишку ціни паперу — яка зрештою разураз повторяється — треба б рятуватися підвишкою передплати, бо дешеві оголошення в газетах в неанглійській мові не можуть зрівноважити зростаючих коштів видавництва. До того, щоб не тратити читачів, видавці просто бояться згадувати про потребу підвишки передплати і „рятуються" часово переконуванням свого газетного персоналу про неможливість підвишки платні, якщо об'єм газети не має бути поменшений. Деяким газетам і це не помагає і вони перестають появлятись по 50 чи 60 роках існування. З цього висновок, що таки самі читачі чужомовних газет мусять зрозуміти конечну потребу підтримки своїх газет, якщо не хочуть, щоб по них скоро й слід загинув.

Те саме можна сказати і про українську пресу та її читачів.

Микола Очерет

СЛІПИЙ КУТ

Читаємо від довшого часу про „наради" в Панмунджом, що тривають кілька хвилин, а одна з них тривала всього 43 секунди. Перепони, які ставлять комуністичні делеґати в справі перемир'я, заставили представника Об'єднаних Націй, заявити комуністичній делеґації прямо таке: „Ваша поведінка ясно показує, що приїжджаєте сюди зовсім не тому, що хочете добитись перемир'я". Тільки подумати, — шість засідань тривали аж . . . 32 хвилини!

Ці переговори зайшли в сліпий кут. Важко зрозуміти, на що вони потрібні Об'єднаним Націям, зате ясно, що вони необхідні комуністам.

Хочемо нагадати, що в кінці 1950 року військо ОН під керуванням генерала МекАртура переможно дійшло аж до манджурського кордону і тут було затоплено „людським морем" погано озброєних китайських вояків. З гамом та грюкотом барабанів і літавр ця орда кидалась ночами на військові частини ОН і в той спосіб війська ОН були відкинуті до 38 паралелі. Кольосальні втрати, що несли китайці в цьому наступі, дали швидко себе знати і вже на 38 паралелі війська ОН опанували ситуацію і погнали цю орду назад. Саме тоді настав для аґресора страшний період: нових збройних сил у Мао Цзе-дуна вже не було, північні корейці були розпорошені, а Кремль боявся сам ув'язуватись у війну, бо це визначало б атомову відповідь з боку Заходу, до чого Кремль в той час не був ще готовий. І от тоді Москва закинула вудочку про „мирне полагодження корейського конфлікту" спіраючись на політику „мирної стратегії" Маршала-Ачесона і саме на цю вудочку піймались високі політики „мирної стратегії". Захід почав переговори і тим спас комунізм від повного розгрому. Становище „не миру і не війни" дозволило комуністам залатати свої прорізи: були підтягнуті свіжі війська, устатковано радаром артилерію, устаткували берегові батереї тяжкою артилерією, одержали від Москви військовий матеріял для дальшого ведення війни, а разом з тим дозволило Мао масово нищити своїх противників в Китаї, як американську „п'яту колону". Китайському народові ж повсякчасно вбивалось у голову про необхідність творення великих військових сил, пришвидчену і н д у с т ріялізацію країни, спішну побудову стратегічних залізниць, а, головне, сліпа покора комуністичній владі, яка „єдина може захистити незалежність Китаю і свободу Кореї".

Інакше: Китай систематично перевиховується на смертельного ворога Америки і це перевиховання вже сьогодні дає себе знати американцям на фронтових лініях. Щоб ще більше дезорієнтувати високих політиків, комуністичні кореспонденти Віллінґтон і Бурчет пускають чутку, що перемир'я буде досягнуто першого і вже в Лісабоні державний секретар Ачесон на конференції північно-атлантійського пакту говорив, що „замирення буде весною", а 13 квітня з штабу генерала Ріджвея повідомляли про можливість перемир'я в Кореї 1 травня. З того часу Вашинґтонське і Токійське радіо весь час твердило, що „підписання перемир'я чекають на 1 травня". Але вже 18 квітня заступник Триґве Лі в Об'єднаних Націях Корд'є, який щойно повернувся з подорожі в Корею, Японію, Індію і Пакістан, заявив, що відомості про швидке перемир'я є лише „сподіваним бажанням", а командувач „китайськими народними добровольцями" генерал Пен Тех-ху-ай в той же час заявив: „ми не боїмось боїв — чим більше ми б'ємось, тим сильніше ми стоїмо. Ворог згодився на переговори тому, що його здорово побили і вигнали з північної Кореї". Пен глузує з Об'єднаних Націй, які самі не знають чи їм підписувати перемир'я чи ні, зате „ми певно знаємо, що ОН не зможе нас перемогти".

Саме ця заява яскраво підкреслює в який сліпий кут комуністи загнали високих політиків Заходу. Вони тепер не можуть перервати переговорів, бо це визначає війну, а вся вина за зміцнення військової сили комуністів в Кореї і рівночасно перетворення Китаю на смертельного ворога Америки впаде на тих, що пророкували швидке закінчення війни. Це нагадує нам „мирні" запевнення про можливість швидкого миру „на базі 38 паралелі", які так широко пропаґандувались і які так цілковито були провалені самим життям. Тож мало одного лише бажання миру, потрібно ще й тверде відчуття реальної дійсности, потрібно ще й доскональе знання ворожих методів і коли б такі помилки робились звичайними людьми, це було б цілком зрозумілим, але високим політикам робити так не випадає. Але на цьому не кінець. Бажання добитись „миру" штовхнуло високих політиків у нову сітку розставлену комуністами — делеґації почали вести таємні переговори про вимін військовополонених, а комуністи використали цю таємничість для своєї пропаґанди і Пекінське радіо почало завіряти своїх слухачів, що американці хочуть репатріювати з комуністичного полону тих, „хто хоче після репатріяції зробитись ґарматним м'ясом". Що ж торкається військовополонених „не згодних з американською аґресією в Кореї і здатних виявити її методи", то таких зараз же посадять в концентраційні табори, які вже зорґанізовані в Аризоні, Оклагомі, Каліфорнії і нові організовуються в Японії.

Як завжди, Москва хоче вбити двох зайців: дискридитувати Злучені Держави в очах власних військовополонених і мати змогу заявити, що сотні тисяч замордованих комуністами військовополонених є живі і щасливо живуть у „вільному Китаї" і не хочуть повертатись, бо бояться щоб їх американці не заслали до концентраційних таборів. Разом з тим, комуністи широко пропаґандують свою толерантність до долі військовополонених, що будуть повернуті американськими властями. Навіть тих, що „витатуювали на своєму тілі антикомуністичні лозунґи, навіть дезертирів з рядів комуністичних військ родина радо зустріне і всі вони будуть повернуті до своїх родин аби прийняти участь у творчій мирній праці і вести спокійне трудове життя".

Ми знаємо, що ця пропаґанда призначена не для військовополонених, бо їх вже знищено, не для полонених що є в полоні військ ОН, які на власні очі переконались у брехні всіх комуністичних

(Закінчення на стор. 3.)

М. З.

У справі масакри українських старшин

I.

У своїх двох замітних статтях („Свобода" з 4. і 5. грудня 1951. р. і з 20. березня ц. р.) п. Ор. Чорногірський зупиняється над злочином масового вбивства, який учинили большевики в 1920. р. над старшинами Галицької Армії з табору Кожухів, біля Москви. Він подає низку фактів і називська кількох учасників, що щасливо видобулись з небезпеки і могли б підтвердити та подати їх більше. Також вказує на книжку д-ра Максимчука про цей табір.

Справа це актуальна, бо Конґресовий Комітет оце втретє звернувся до нашої еміґрації з закликом збирати і присилати йому матеріяли про большевицьке народовбивство.

Книжку д-ра Максимчука під заг. „Кожухів" видало видавництво Червона Калина у Львові, біля 20 років тому і в ній є справді немало точних і важних фактів. Між ін. поіменний список одного транспорту старшин У.Г.А. з того табору на північ, числом 100 люда. По тих старшинах загинув усякий слід.

Книжки видавництва Червона Калина поширювано також тут, у З.Д.А. і в Канаді. Тому виключена річ, щоб серед нашої давної еміґрації не задержалося досі хоч кілька примірників цеї книжки. Один її примірник повинен чимскорше переслати власник до Конґресового Комітету.

II.

В історії нашої революції є одна малознана подія, що своїм трагізмом і числом жертв значно перевищує Кожухів і навіть Катинь. Маю на думці винищення большевиками в зимі 1917/18 р. старшин у зукраїнщених відділах б. царської армії, що верталися тоді в Україну з Сибіру та з північно-західного фронту.

Про цю подію була появилася єдина, але докладна, стаття у часописі „Львівські Вісті" в 1943. р., а може в початку 1944. р. Тоді в часописах багато писали про недавно перед тим виявлене масове вбивство польських старшин у Катині та про масові могили у Вінниці, що їх саме тоді розкопувано. Автор згаданої статті, б. старшина Армії У.Н.Р., зазначив із того приводу, що свого часу большевики зробили були більшу масакру наших старшин, від тої, що відбулася в Катинському лісі. Не пам'ятаю вже заголовка статті, ані прізвища її автора, зате докладно пам'ятаю її трагічний зміст.

Це були перші місяці большевицької влади і вона не встигла ще була виявити своїх диких метод поборювання „клясового ворога" масовим винищуванням. Тому й старшини зукраїнщених частин б. царської армії, що верталися зі своїми відділами в Україну, не уявляли, яка небезпека загрожує їм по дорозі через Московщину.

На станції в Ярославі, вже недалеко українського кордону, примістила большевицька влада сильний відділ Чека. Також наказала спрямовувати всі відділи, що їхали в Україну, на ту лінію. Коли поїзд із нашим транспортом зупинявся на тій станції, чекісти входили до вагонів і наказували: „Всі старшини виходити!" Коли хтось із старшин або вояків питав їх про причину цього зарядження, відповідь була, що старшини поїдуть окремо.

Поїзд із вояками від'їздив, а старшин обкружували чекісти і спершу питали, хто з них готов піти на службу в червоній армії. Таких охотників серед наших старшин не находилося. Тоді виводили їх усіх чекісти за станцію і розстрілювали.

Це повторювалося в безконечній черзі з кожним новим транспортом. У тих часах великого безладдя й дезорганізації годі було навіть подати вістку до тих транспортів, що над'їздили і до тих далеких міст, звідкіля вони вирушали та попередити про небезпеку. Таким робом винищили тоді большевики, як подав автор згаданої статті, 12 тисяч наших старшин.

Урятувалися з цеї западні лиш одиниці: Ті старшини, що своїм одягом не відрізнялися від вояків і в тій же хвилині, коли чекісти ввійшли до вагону з наказом, зорієнтувалися в небезпеці та залишилися серед вояків.

Дальше автор статті твердив, що подібну засідку на наших старшин уладили большевики також у Харкові, на тій станції, куди прибували поїзди зі сходу і південного сходу. Туди переїздили зукраїнщені формації з Туркестану і з кавказького фронту. Автор подавав, що в Харкові тоді розстріляно біля 7 тисяч наших старшин. Внаслідок такої величезної втрати відчувала пізніше Дієва Армія різку недостачу старшин — відмітив автор.

Тут, у Америці, немає звичаю складати в бібліотеках річники часописів, тому немає надії, щоб удалося найти навіть у найбільших книгозбірнях те число Львівських Вістей сперед 9 років, де ця стаття була поміщена. Але може, щасливим випадком є в Америці хтось із давної, або нової еміґрації, що знає ці справи з власного досвіду, або хоч із оповідань оцілілих учасників. Обов'язок кожного, хто знає щось більше про цю сумну бувальщину, подати факти до прилюдного відома, щоб вони послужили політичною зброєю проти нашого дикого ворога.

Р. П.

ВАСИЛЬ ПАЧОВСЬКИЙ

(В десятиріччя смерти)

(1)

Десять років тому, серед весняної хуртовини на сході, несподівано помер у Львові Василь Пачовський, визначний український поет, письменник, громадський діяч і педагог. Він помер на світанні перед Воскресенням 1942 року, помер у сні, несподівано навіть для найближчих. Ніхто не чув його останніх слів . . . Хто бачив Василя Пачовського в останні місяці до вибуху війни, не міг не завважити різкої зміни в цілій його поставі. Він, вічно молодий, задивлений у веселку прийдешнього, за один рік війни перемінився в старця. Для нього пропала остання надія бачити Україну вільною, а голод і холод та воєнні злидні добили його.

За сорок років літературної праці він безнастанно боровся з непоборними бурунами, а проте „не впав, а встояв в рядах". Він, що жив на розграні двох століть, ясно бачив ту величезну прогалину в літературі, яку треба буде заповнити. Його мрією було воскресити славні постаті забутих предків із могил, яких ніхто не прославив, яких ніхто не ставляв за взір. Він не покидав пера, вперто кував „золотий вінець", викликував духів забутих предків, творив орден багатирів, до самої смерти. Його творчість жде на свого дослідника, його твори на видавця, бо невидана спадщина Пачовського багата, а видані твори належать до надзвичайної рідкости на книгарському ринку.

Василь Пачовський народився 12-го січня 1878 р. в Жуличах біля Золочева в Галичині, як син священика. Батько поета Микола, з старинного шляхетського роду, був звісний бесідник і народовець, а мати, Боярська Марія, за родовою традицією, походила з галицьких бояр. Був гордий на своє українське походження, мав в собі той аристократизм духа, який був його провідником у творчості. Тому він не сягав за жодними чужими сюжетами, бо багатство української народньої поезії й історії його полонило навсе.

Серед надзвичайно важких переживань ранньої молодости, сиротою Василь Пачовський пробивався в люди. Вигнаний зі всіх гімназій в краю, з „вовчим квитком" складав іспит зрілости в польській гімназії у Львові в 1899 р. Від 1900 р. став студіювати спершу на Медичному факультеті у Львові й зразу попав у вир життя Академічної Громади, серед якої тоді назрівали ідеї самостійної України. В листопаді 1901 р. виступив з палкою декламацією на відомому протестаційному вічу в обороні прав української мови на львівському університеті, защо його виключили з університету, а українська молодь демонстраційно подалась на інші університети в Австрії. В цьому ж році вийшла перша його відома збірка „Розсипані перли" у Львові. Ця збірка зробила йому славу „співака кохання", як сам каже, та й історики літератури не поставились з належною увагою до дальшої творчости поета.

У Відні він перейшов на студії філософії і тут назрів плян його дальшої творчости під впливом студій історії, мистецтва, та й Ваґнерівських вистав в опері. В 1902 р. вибухли страйки на Полтавщині, про які розписувались німецькі часописи, як про роботу української революційної партії. Це стало принукою до написання „Сну української ночі", в якому поет вивів ідею самостійної України. Він відчув інтуїцією гін надходячої бурі, заповів воскресення і розвал першої будови України. Критика збула цей твір легковажно з-за деяких браків, але ж він виховав те покоління молоді, що незадовго пішло в бій за Україну.

1906 р. зібрався у Львові гурток поетів, письменників і мистців „Молода Муза", який став видавати літературний журнал „Світ". Гурток молодих бунтарів, як Пачовський, Карманський, Яцків, Луцький, Чарнецький, Твердохліб, Лепкий, Бирчак і др., став рвати старі основи побутовщини, намагався дати загалові справжню поезію. Молодомузці нав'язали зв'язки з поетами Наддніпрянщини з одного, і поетами „Молодої Польщі" з другого боку.

Пачовський видав в 1907 р. другу збірку „На стоці гір", в якій допровадив культ форми до майстерности, але цей твір, як і третя збірка лірики „Ладі й Марені, терновий вогонь мій", видана 1912 р., не знайшли прихильної оцінки, навпаки за другу донесли до Шкільної Ради, мовляв, Пачовський псує молодь. Інспектор поляк, прочитавши збірку, запропонував авторові писати по-польськи, бо українська суспільність не вміє шанувати своїх визначних людей.

1908 р. поет пережив духовий перелім, він станув перед містичною загадкою свого народу, коли знайшлись люди, які старались виказати безцільність існування України. Для переведення своїх ідей поет вибрав гетьмана Петра Дорошенка, як постать, що скристалізувала всі вічні проблеми української нації. В трагедії „Сонце Руїни", виданій в 1911 р., висловив віру у величне покликання свого народу і остеріг перед безголов'ям анархізму, яке в нас ломить найкращих людей. Критика обезцінила і цей твір, бо ідея була незрозумілою для сучасників.

Напередодні війни письменник читає реферат про конечність самостійної української держави, але всі його спроби введення державнотворчих думок в змагання тодішніх реальних діячів Народнього Комітету не повелися. Тоді він написав в 1914 р. драму „Сфінкс Европи" і видав її в сам день здвигу „Січей і Соколів". Твір цей дивує читача поетичними прочуваннями майбутнього. Чи ж не сповнилась небавом головна думка твору, що брак зв'язку шляхти з народом і підбурювання народу з боку народницької інтеліґенції приведе до розвалу України і зависимости від европейських політичних констеляцій?

Війна вирвала поета з рідного краю. В 1915 р. за стараннями Союзу Визволення України його переносять із служби в австрійській армії до таборів полонених українців з російської армії. Працює в таборах в Кніттельфельді і Фрайштадті в Австрії, а далі Раштадті і головно у Вецлярі в Німеччині аж до 1918 р. Тут редагує часопис „Громадська Думка", і „Просвітний Листок", будить приспану національну свідомість полонених викладами з історії і географії України, своєю успішною працею творить підставу для створення „Синьої Дивізії". У Вецлярі видає трагедію „Роман Великий", щоб підкреслити вагу Галичини для України в 1918 р., коли Берестейський мир оставив цю землю поза межами нової держави. Дитяча драма „Малий Святослав Хоробрий" написана в тому ж часі, мала виховувати лицарського духа серед молоді України. Поет вислав цілий наклад на Україну, а з „Романом Великим" запізнився і ввесь майже наклад пропав у Вецлярі за другої світової війни, коли зарядженням німецької влади його знищили.

На відгомін перевороту в Галичині поет повертає крутою дорогою до рідного краю. На припоручення Секретаріяту Військових Справ, як старшина УГА, редаґує часопис українського війська „Стрілець" в Станиславові. По переході через Збруч працює дальше в Міністерстві Преси й Пропаґанди в Камінці Подільськім, пише історію України для дітей для „Верниґори", і видає публіцистичні праці. Призначений на аташе Надзвичайної Дипломатичної Місії Української Народної Республіки до Ватикану виїздить закордон. У Відні важко хворіє на повоєнну „еспанку", а видужавши, їде на Закарпаття до Ужгороду.

(Докінчення буде).

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси).

Московські „Известия" 27 квітня надрукували статтю „Фортеця дружби і слави народів нашої країни", в якій намагаються виправдати державно - політичну систему СССР. Ця стаття є лише окремим епізодом з розрахованої на довшу мету пропаганди, як протидії проти національно-визвольних ідей в західньому розумінні, які просякають в СССР. Ця стаття є добрим барометром, який вказує чого боїться Москва і проти чого вже зарані веде пропагандивно - психологічну війну. „Известия" твердять, що сталінська дружба народів під керівництвом росіян є найкращою розв'язкою національного питання. Зупиняючись над вигідним становищем України в сімї совєтських народів, часопис пише: „Радянська Україна через братерську допомогу всіх радянських народів і перш за все російського народу, в короткий термін залікувала рани, заподіяні війною, і добилась нового, могутнього піднесення економіки і культури". А чому ця рдужба народів не лопається, „Известия" дають таке пояснення: „Головна, вирішальна роля в створенні і зміцненні дружби радянських народів належить великому російському народові, який являється найвидатнішою нацією із всіх націй Сов. Союзу. Великий російський нарід виніс на своїх плечах основний тягар боротьби за перемогу Жовтневої соц. революції. Він подавав і подає всім народам нашої країни безкорисну братерську допомогу в розвитку їхньої державности, економіки і культури. В роки великої вітчизняної війни російський нарід заслужив загальне визнання як керівної сили Сов. Союзу серед всіх народів нашої країни".

Метал донбасівських металургійних заводів (Макіївського, Краматорського, Єнакієвського, Славянського і ін.) іде на побудову Варшавського палацу культури і науки. На підставі договору між урядом СССР і урядом Польщі цей палац будується на кошти і з матеріялів Совєтського Союзу.

Шахматистка Людмила Руденко на всесоюзних змаганнях в Тбілісі на звання чемпіона серед жінок здобула перше місце. Л. Руденко є одночасно чемпіоном світу.

Музичні інструменти на Україні такої низької якости, що музики не відважуються на них грати. Дирігент державної оркестри України проф. Натан Рахлін скаржиться: „З болем в серці ми часто відмовляємо нашим слухачам в проханні виконати концерти для фортепіяно Чайковського, Ліста, Рахманінова, Хагантуряна".

На Україні зараз відбуваються різноманітні з'зди, наради і маніфестації, присвячені справі комуністичного виховання дітей. В пресі обговорюються теми, на які мусять писати письменники для дітий. В Києві паралельно на російській і українській мові виходять дитячі журнали „Барвінок" і „Піонерія". Матеріяли в них сугубо політичні: Сталін, Москва, будови комунізму, прокляті капіталісти і ін.

Бюро Харківського обкому КП(б)У обговорило справу про ідейно - виховну роботу студентів і професорів Харківського гірничого інституту. Студенти і професори, твердить бюро, „погано вивчають марксистсько-ленінську теорію і формально відвідують вечірній університет марксизму-ленінізму".

В Москві вийшов друком великий альбом політичних карикатур художника Бориса Єфімова. Карикатури виключно скеровані проти англійців і американців. Найбільше досталося В. Черчілеві за його ігнорування другого фронту в час останньої війни та підготування Гітлера до нападу на СССР. На одній карикатурі зображено як англійці й американці в Західній зоні Німеччини оберігають політичних втікачів з опанованих Москвою районів: тут і Андерс, і румун, чех, німецький офіцер. В цю компанію потрапив і український тризуб. — (ЛЛ)

ПРОТОКОЛ

з нарад Головного Екзекутивного Комітету У. Н. Союзу, які відбулися дня 26-го квітня 1952 року, в головній канцелярії У. Н. Союзу, під ч. 81-83 Гренд Ст., Джерзі Ситі, Н. Дж.

На зборах були приявні всі члени Екзекутиви, а саме: головний предсідник Д. Галичин, заступник головного предсідника О. Лисогір, заступниця головного предсідника Г. Жеребняк, головний секретнар Г. Герман і головний касієр Р. Слободян.

Збори відкрив в год. 1:00 пополудні головний предсідник та подав до відома ці справи, які були полагоджені від останніх зборів Екзекутивного Комітету, а опісля предложив справи, що їх треба вирішити на цих зборах. Ці справи були такі:

Купно бондів. Закуплено отсі бонди:

Province of British Columbia (Canada), Sinking Fund Debentures, 3⅝%, за	$ 9,975.00
Pennsylvania Power Co., 1st Mtge Bonds, 3¼%, за	60,331.25
Central Illinois Electric and Gas Co., 1st Mhge Bond, 3⅛%, з	50,935.00
Texas Power &Light Co., Sinking Fund Debentures, 3⅜%, за	50,625.00
West Penn Power Co., 1st Mtgs Bonds, Series "O", 3¼%, за	40,772.40
Province of New Brunswick (Canada) Twenty Year Sinking Fund Debentures, 4½%, за	24,675.50
Consumers Power Co., 1st Mtge Bonds, 3¼%, за	25,743.25

Відкликані бонди. Одержано за відкликані бонди:

Port of New York Authority, 5th Series, General and Refunding Bonds, 3¼%,	$ 3,060.00

Виплачені бонди: Одержано за виплачені бонди:

Township of Weehawken, N. J., 4½% School Bonds	$15,000.00

Різні справи. Рішено продовжувати переговори в цілі набуття оселі.

Ухвалено виплатити дивіденду членам, які були прийняті до У. Н. Союзу до кінцця грудня 1949 року.

Ухвалено скликати секретарів та інших Союзових урядників із родженої тут молоді на окремі організаційні збори для оживлення Союзової праці серед молодого покоління.

Ухвалено уділити додаткову винагороду за приєднання нових членів в наступній кампанії, яка в короткому часі буде проголошена.

По дискусії над справами організації вичерпано програму нарад, а головний предсідник закрив збори в год. 5:00 ввечорі.

Г. Герман, гол. секретар У. Н. Союзу.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

Ще про час наших імпрез

У ч. 122 „Свободи", п. О. Кінщанка торкнулася спави невідповідного часу наших імпрез, що, за її гадкою, починаються запізно і тягнуться довго.

Мені здається, що раніше починати наші „імпрези", особливо тепер, — весною і літом — також невигідно. Зате цілком погоджуюсь з її побажанням: „Чи не можна б подбати про те, щоб імпрези не накопичувались в одному дні, щоб їх починали не надто пізно та щоб їхні програми тривали найдовше півтори години". І дійсно, кожну програму можна б обмежити цим часом. Для того упорядчики „імпрези" повинні поставити себе в положення слухачів і зрозуміти, що навіть дуже талановита і дотепна промова не може тривати понад пів години, не знудивши слухачів. Ми самі свідки, як добре колись подуманий „Літературний ярмарок" ОДВУ завмер, бо слухачів знеохотили задовгі рефератти. Цікава „Жива газета" ООЧСУ в Ню Йорку може дізнати цієї ж долі, якщо її окремі вістки триватимуть понад 20 хвилин. Учасники таож не бажають слухати годинних промов наших заслужених діячів, які не повинні використовувати карности громадян на те, щоб їх знеохочувати хоч змістовими, але безконечними промовами. Є вже наші заслужені промовці, що, при їхній появі перед залею, серед зібраних проноситься зідхання приреченности. Коли прихильники Визвольної Боротьби України запроили з доповіддю одного вельмизаслуженого діяча, то багато моїх знайомих не піпіли тому лише, що боялися з попереднього досвіду, що ця доповідь триватиме дві години. Знов почитателі Липинського боятимуться вислухати ще раз добре опрацьованої, багатої змістом, але предовгої промови, як це було недавнє в Ню Йорку.

Не раз, сидівши на „імпрезах", ми всі думаємо про те, як цей промовець не може відчути розпачу в очах слухачів, які знеохочено намагаються вгадати, на скільки часу ще вистачить жмуту нотаток, що їх тримає в руках захоплений темою промовець. І як ці балакучі промовці не розуміють, що вони самі шкодять цій справі, про яку так довго говорять!

Цікаво було б порадитись фахівців, чи багатословність — вилікувальна недуга, а, якщо виявиться, що ні, то хворих цією недугою промовців, треба відмовляти від прилюдних виступів.

Олекса Т.
Бронкс, Н.Й.

ВІДГУКИ ДНЯ

ПОРАДИ ДЛЯ ПУБЛІКИ

Писав я свого часу про концерти. Але тоді подав був менш-більш зразкову програму, а П. Т. Публікою майже не займався, лишив собі її „на потім". Може, думав я, і не треба буде. Приїхали ми в Новий Світ, розглянємося — самі навчимося. Але бачу — не йде, тому рішився подати кілька вказівок. Хто хоче — нехай покористується, хто ні — не пораджу.

А що весняний сезон має не тільки концерти, але й інші цікаві імпрези (свячені, вечорниці і т. п. равти), то долучу ще й їх, бо одно й друге так сказати, досить щільно зазублюється.

Концерти

1. Прийти годину пізніше, як був назначений початок. Поперше тому, що в нас усі концерти починаються пів години пізніше, а по-друге тому, що не випадає прийти перед початком.

2. Не сідати денебудь зараз при вході, а обов'язково шукати свого місця, а бодай рівно доброго. Дехто вмовляє в публіку, що це перешкоджує в слуханні концерту, але це музичне переборщення. Що може шкодити хорові чи оркестрі, коли кілька осіб спацерує по залі і півголосом розмовляє?! Коли ж на сцені грає піяніст, співає співак, чи йде деклямація, то можна дану точку зовсім добре на хвилину перервати і виждати аж люди знайдуть собі відповідне місце.

3. Між поодинокими точками, чи на перерві розглядатися, здоровити знайомих, але балакати не конечно. На те є точки. І то не підчас співу хору, чи гри оркестри, бо вони глушать слова. Зате знаменито надаються до сусідських балачок промови, деклямації, сольоспіви, а ще краще скрипка чи фортепіян. На одній з останніх концертів я не так добре довідався, як грає піяніст „Мазурок" Шопена, а зате знаю, що діється в хаті і в серці двох панночок, які сиділи переді мною. І що мама купила затісні черевики, і що тато має клопіт з босом, і що Петро щось крутить, і що Оля сказала Стефі „малпо", і чому вона властиво так задирає носа, бо ні гарна ні розумна, і що в ній бачить Миколка, хоч властиво і він нічого надзвичайного.

А все те за одну малу точку доброго піяніста і незлого композитора! Але що значить навіть найкращий піяніст і навіть геніяльний композитор супроти тих страшенно цікавих вісток!

4. Виходити не підчас перерви між поодинокими точками, чи, борони Боже, підчас великої перерви між двома половинами концерту, а підчас продукцій. Ясна справа — не робити великого замішання, а перейти швидко ряд, стараючись як найлегше ставати людям на ноги. Коли хтось має мозолі — сам собі винен.

5. Коли грає чи співає хтось знайомий — бити „браво" на початку, всередині, і на кінці.

6. Коли знайомий відіграв чи відспівав свою точку — голосно йти до дому, щоб дати всім до зрозуміння, що це була одинока вартісна точка.

На одній з концертів бачив я таку сцену і раджу іншим наслідувати її, бо направду робить добре враження...

Інші імпрези

1. Приходити теж пізно.

2. (для головіків) Коли хтось має темне убрання, витягнути, почистити і... повісити назад до шафи. Брати переважно ясні одяги, а коли хтось дуже любить гарно одягатися — вбрати комбінований одяг (напр. цеглясту блюзу і зелені штани). Тоді напевно впаде в око, особливо жіноцву, а про це йде.

3. Коли хтось не має темного одягу — позичити ясний.

4. Танцювати з розмахом, не зважаючи на інші пари. Самі винні, коли лізуть під руки чи під ноги.

5. Не слухати заповідачів, а як припадково щось впаде в вухо — не виконувати просьби, і не прилучуватись до гурту, бо людина то не вівця.

6. При буфеті довго заступати місце, більше перебувати як їсти, більше кричати як пити, а коли вже хтось і дещо випив, то триматися засади: „за шустку випив — за ринський п'яний", а не, борони Боже, навпаки.

7. Непорозуміння полагоджувати на залі і по змозі фізично. Це додає забаві вогню і залишає незабутній спомин. На цьому покищо кінчу.

Галактіон Чіпка

Виконаймо важливе діло

(Від Українського Конґресового Комітету)

В останніх днях Український Конґресовий Комітет перевів велику розсилку — 80.000 листів в справі України — є це відбитки із рекордів Американського Конґресу про внески сенатора Александра Сміта і конґресменів Джеймса Морфі та Чарлза Керстена.

Змістом рекордів є — промова члена Комісії в справах Ді-Пі — Едварда О'Коннора, виголошена ним на протикомуністичному вічу у Филадельфії 10 лютого ц. р. і дві промови голови Українського Конґресового Комітету, проф. Лева Добрянського — на великій українській маніфестації в Ню Йорку, 11 листопада 1951 року і на Всеамериканській протикомуністичній Конференції в Милвокі 15 грудня того ж року.

Промови містять великий і важливий матеріял про сучасне трагічне положення українського народу та інших поневолених націй в СССР і звертають увагу керівних чинників Злучених Держав Америки на необхідність радикальних вирішень в цій справі.

З огляду на такий зміст зазначених вище рекордів, Український Конґресовий Комітет замовив 50 тисяч примірників промови конґресмена Джеймса Морфі і по 25 тисяч примірників виступів сенатора Александра Сміта і конґресмена Чарлза Керстена, — разом 100.000 примірників.

Із цієї загальної кількости — 20.000 примірників передано секретаріятові Пан-Американської Конференції, який резішле їх по державах поза Америкою, а 80 тисяч примірників вже розсилаються в ЗДА усім найвидатнішим америк. політикам і редакторам та іншим діячам в ріжних важніших ділянках суспільного життя.

Ясно, що для самої Централі таке завдання було б непідсилу. Тому Конґресовий Комітет, залишивши для себе певну частину, рішив розіслати увесь матеріял своїм Відділам та уповноваженим Комітету, — разом майже у 700 місцевостях Америки з тим, щоби оці конґресові листи були розіслані представникам американського суспільства в кожному окремому районі, де діє Відділ Українського Конґресового Комітету чи уповноважений. При такому розподілі на окремі місцевости припало, в середньому, лише 200. 100. 50, 20, а навіть 10 рекордів. Допомогою при розсилці мають служити місцеві адреси з телефон. книжок або в інший спосіб.

Отже нині — увесь цей матеріял є на місцях. Тепер почесним завданням наших людей — подбати, щоб він не лежав і був безпроволочно розісланий. Справа в наших руках і тільки від нас залежить її якнайкраще виконати. Зокрема, є це добра нагода для нашої молоді — допомога у цім ділі буде для неї лише присмна і корисна.

Коли б в якійсь місцевості можна було розіслати більше матеріялу, ніж надіслано, або коли б хтось з українських громадян хотів дістати конґресові рекорди для розсилки в такій місцевості, з якою досі Український Конґресовий Комітет не має контакту, або для розсилки своїм знайомим (американцям), — просимо писати до Українського Конґресового Комітету.

Український Конґресовий Комітет Америки.

Часопис „Свобода" повинен знаходитися в кожній українській хаті.

СЛІПИЙ КУТ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

повідомлень, не для полонених, які ще живі в таборах комуністичних військ, — цих пропаґандувати нема чого. Вона направлена саме до високих політиків, що їх комуністи загнали "в сліпий кут, а тепер їхнє скрутне становище хочуть використати у власній користі. Ми твердо переконані, що вся ця „таємничість" гучно провалиться, бо сам генерал Ріджвей сказав, що „згода з комуністами можлива тільки в тому випадкові, коли ми погодимось офірувати найдорожчі принципи демократичних народів. Об'єднані Нації на це не підуть.

Цих слів нам цілком достатньо, бо саме вони висловлюють громадську думку всіх американців, але цим ліквідувати „сліпий кут високої політики" не вдасться. Саме в цей час по всьому Китаї ідуть масові розстріли, саме тепер всю Америку хвилює доля „50 тисяч південних корейців, що добровільно пішли в комуністичну армію та осіли працювати на землі", бо всі вони теж певно знищені, саме тепер весь вільний світ хвилюється за долю 132 тисяч тих, що їх думають повернути „на родіну", бо він ще не встиг забути „повернення на родіну", що відбувалось в Німеччині за Ялтинською угодою підписаною високими політиками і саме ці болючі питання розірвуть „сліпий кут", саме вони доведуть до повного краху „мирну стратегію" високих політиків і вільний світ нарешті звільниться від „миражів миру", викине геть „мрії про мир" і заговорить до комуністів єдиною для них зрозумілою мовою — мовою сили, бо лише цю мову шанує Москва, бо лише ця мова може спинити поширення російського імперіялізму на весь світ.

НОВІ ЗАВОРУШЕННЯ У ФРАНЦУЗЬКОМУ ТУНІСІ

Париж. В Тунісі, що знаходиться під французьким потекторатом, вибухли нові заворушення між поліцією і націоналістами, в яких убито одну французьку жінку та поранено коло двадцять осіб з обидвох сторін. Заворушення відновились, бо французько-туніська комісія не виявляє жодного поступу в переговорах про розв'язку туніських домагань більших прав від Франції. У зв'язку з заворушеннями проголошено, що після 8.30 вечером невільно виходити на місто. До тепер ця заборона обов'язувала, що тільки від 12 години вночі.

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсвідоміші українські сили в один ідейний моноліт та поставила його на службу нашим країнам та нашому поневоленому українському народові.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Филаделфія, Па.

„Зустріч з письменниками".

Літературно - мистецьке Товариство у Филаделфії влаштувало дня 12. квітня ц. р. цікавий літературно-музичний вечір під назвою „Зустріч з письменниками". Вечір цей мав на меті запізнати нашу громаду з письменниками, які живуть таки у цій громаді, разом виконують щоденну працю для прожитку і ще й вільний час посвячують своєму мистецтву. Понад сотня любимців красного письменства мала нагоду запізнатись із живучими під цю пору у Филаделфії поетами: Олегом Зуєвським, Богданом Кравцевом, Яром Славутичем і Остапом Тарнавським, як теж почути деякі твори цих поетів у виконанні самих авторів або у мистецькому читанні наших артистів з дир. Володимиром Блавацьким у проводі. Враження зробили ліричні поезії Богдана Кравцева у виконанні Володимира Блавацького, як теж нові вірші Зуєвського в тому ж ивконанні, поема „Донька без імені" Славутича у виконанні Володимира Шашаровського і „Молитва за поляглих" Тарнавського у виконанні Анатоля Радванського. Прозу заступали Григорій Меріям Лужницький фрагментом історичної повісти у читанні артистки Є. Дичківної і Марія Струтинська, яка причитала нову актуальну новелю, як теж „позичений" у Ню Йорку Іван Керницький двома гуморесками у виконанні Радванського і Шашаровського. Головно подобалась „Дума про солом'яний вогонь". Вечір, який відкрив коротким словом голова Товариства В. Блавацький, вів Богдан Романенчук — редактор журналу „Київ", презентуючи авторів і характеризуючи коротко їх творчість. Атракцією вечора був виступ відомого піяніста проф. Романа Савицького, який виконав Барвінського „Прелюд" і Лисенка-Ревуцького овертюру до опери „Тарас Бульба" на фортепіян (вперше у Филаделфії), здобуваючи цими двома прекрасними творами серця авдиторії. В другій частині проф. Савицький виконав два вальси Шопена. Перед виконанням кожного твору було прочитано коротке пояснення, яке допомогли слухачам краще зрозуміти кожний твір. Вечір був на поземі і дав культурну розвагу слухачам. Після вечора присутні засіли до товариської гутірки за часм.

Учасник.

ВИСТУП ЙОСИПА ГІРНЯКА

Літературно - мистецьке Товариство у Филаделфії гостило в суботу, 26 квітня у себе відомого театрального діяча Йосипа Гірняка, який виступав на вечорі з читанням фрагменту своєї праці, над якою саме режисер працює, про театральне життя в Україні. Режисер Гірняк прочитав фрагмент, який відноситься до діяльности Леся Курбаса, точніше про поставу Шевченкових „Гайдамаків" цього геніяльного мистця сцени. У своїй праці про театр з Україні намагається Йосип Гірняк (як це видно із причитаного фрагменту) дати синтезу українського театрального мистецтва в Україні після світової війни, присвячуючи головну увагу діяльности Курбаса. Багато місця віддано детальному оглядові постанов і характеристиці творчого задуму режинера і мистецького заложення. Мало у цій праці безпосередніх дрібних спостережень і пережитих згадок, які — може — зробили б її більш „від серця", але автор трактує її не лише, як спомини, але більше, як підручник. Доповідь Йосипа Гірняка викликала велике зацікавлення і притягнула біля сотні слухачів, які з великою увагою вислухали характеристику світлих днів українського театру з авторитетних уст їх співтворця. Доповідь теж викликала цікавість до цілости праці Гірняка, який напевно видасть її друком і дасть змогу нашому загалові пізнати розцвіт українського театру, про що багато з нас не знає.

Торонто, Онт.

З діяльности станиці У. С. С.

Вже два роки минуло від того часу, як після приїзду нової іміграції до Канади, було зорганізовано в місті Торонті Станицю бувших Українських Січових Стрільців. Зорганізовано її не для конкуренції з подібними їй військовими комбатантськими організаціями чи індивідуальних амбіцій, а просто для того, щоб зберегти традицію Українського Січового Стрільця, який по довгих віках нашої неволі не тільки що обновив вояцького духа серед нашого народу, але також і був доброю основою для зорганізування кількасот-тисячної Української армії, яка, хоч і не мала подостатком зброї, то все таки змагалась і довгий час захищала українські землі перед усіми ворогами України. Дав початок такій армії, якої вороги не перемогли, а також не переміг її страшний, лютий тиф!

За цей, розмірно короткий час, Станиця У. С. С. в Торонті не зробила дуже багато голосної праці, бо такого завдання в початках не ставила вона перед собою. Але зате в минулому році відсвяткувала вона, навіть із дуже багатою та доброю програмою, свято Маківки, про яке в Канаді мало хто знав, хоч знав про це свято ввесь наш нарід на західноукраїнських землях. Та не тільки, що знав, але навіть дуже величньо обходив його так довго, поки не окупувала тих земель комуністична Москва. В додатку до того зроблено ще одну не голосну працю, а саме: зорганізовано при Станиці допомоговий Фонд з якого користатимуть не тільки її члени, але й усі петребуючі інваліди Української Армії.

І цього року в неділю 18-го травня, в годині 8-мій ввечері, буде ця Станиця знову обходити свято Маківки. Обходитиме його в залі української католицької парафії, що є при вулицях Квін Вест і Белвудс. На це свято, як і в минулому році, запрошує Станиця знову всіх українських комбатантів, старше громадянство і молодь прибути масово й своєю присутністю звеличати його. Програма цьогорічного свята Маківки є дуже багата, бо, поза цікавим і багатим на події рефератом, буде також висвітлення кілька десяток різних образів не лише з учасників Маківки, але й із життя та буття колишніх наших Українських Січових Стрільців. Великою атракцією на цьогорічному святі Маківки буде славна струнна оркестра під проводом панни Марусі Яворської, яка відограє в'язанку стрілецьких й багато інших українських пісень.

В. Г. У. С. С.

У. Н. Фонд дякує Платникам і Жертводавцям

(ЛИСТА ч. 48 — по день 10. березня 1952.)

АРІЗОНА:
Феникс: Петро Джейніс $25.

КАЛІФОРНІЯ:
Сен Френсиско: По $10: Галина Гриневич (1952р.), В. Панасенко (1952). В часі свята в честь Шевченка зібрано: По $2: Г. Гриневич; по $1: М. Бачинський, В. Бачинська, Я. Блищак, І. Чабан, А. Глинська, О. Глинський, С. Гречаник, П. Панасенко, В. Панасенко, М. Підгірний, А. Приймак, П. Славко; по $1.50: Т. Денис; по $0.50: І. Чато, О. Чато, О. Малаш.

КОЛОРАДО:
Гоулден: Павло Гобиль $10 (1952).

КОННЕКТИКЕТ:
Ансонія: Пані М. Мазепа $5.
Бріджпорт: По $10: Яким Олексишин, Український Народний Дім, „Січ" (від. 59 УНС), Тов. ім. М. Грушевського (від. 30 УРС), Василь Зазуляк, Жіноче Тов. ім. Ольги Басараб; по $5: Дмитро Постоловський; по $2: К. Котило.
Гартфорд: Володимир Будас прибуток з Шевченківського свята $50; Ева Зелінська $5; К. Папп $2; Ф. Савечка $1.
Ню Бритен: Відділ УКК-ту зі свята в честь Шевченка $120.
Степни: По $10: Мотрона Чорнобаб, Микола Чорнобаб.

ФЛАРИДА:
Маямі: Стефан і Юстина Майк $5.

ІЛЛИНОЙ:
Шикаго: По $10: Іван Яник, Іван Кулинич, Корнель Массов; Ю. Іляш $3 (1952); П. Стахів на коляду $2.
Джолієт: Анастазія і Йосиф Кохан $25 (1952).

ІНДІЯНА:
Гаммонд: Микола Возняк $10 (1952)

МЕРИЛЕНД:
Балтимор: Александер Ратич $10.
Федералзбург: Г. Паїза $1.

МАССАЧЮЗЕТ:
Амгерст: Василь Болюх $5.
Дорчестер: Микола Баклан $10 ('52)
Фолл Рівер: Збірка в парафії $22.85.
Орендж: В. Ліщинський $2.

МІШИГЕН:
Ен Арбор: Марія Ліптак $10.
Бірмінгем: Тихон Карнаухов $10.
Дітройт: Анна Левкут $20 (1951 і 1952); по $10: Анна і Теодор Михальчук замість вінця на могилу бл. п. Ю. Шустакевич, д-р Лев Обушкевич $10 (1952), Український Золотий Хрест (14 Відд.), чл. вкл. до УКК-ту; П. Сотник на коляду $2.
Іст Лансінг: Т-во ім. Лесі Українки — дар жінок $20.
Гемтремк: Василь Стерчалюк $20 (1952); Михайло Тимоць $10 (1952); по $5: Федір Гленько, о. Александер Попов.

МІННЕСОТА:
Мінеаполіс: Драматичний Гурток при громаді укр. катол. церкви — половина доходу з ревії $35; Н. Пригар $25 (1952); Зоя Смішкевич $10. На коляду жертвували: по $1: Б. Гуцал, В. Татарин; дрібними $4.

НЮ ДЖЕРЗІ:
Клифтон: Маркіян Кулик $10.
Елизабет: І. Назаренко 1.
Гарфилд: Андрій Галушка $25 ('52)
Інтерлейкен: Василь Шімеринський $10.
Ірвингтон: Антін Старицький $5.
Джерзі Сити: Володимир Снігур $10.
Милвил: Ева Женчук $5.
Нюарк: По $10: Д-р Теодор Крупа, Степан Федоровський (1952), Іван Щербина (1952); Володимир Олійник $5; П. Лобур $1. Коляда по $1: В. Бакун, Е. Храневич, В. Кушніревич, Д. Папенко, В. Сигалів.
Орендж: Ольга Дармохвал $10.
Пасейк: Теофіль Рудницький з свята Соборности $17.61; по $10: Іван Брезденъ, Осип Ховайло, Богдан Гірняк, Григорій Мочула.
Перт Амбой: Іван Ковалюк $10 (1952); д-р Віктор Сайкевич $5.
Сомервил: Микола Гречка $10.

НЮ ЙОРК:
Амстердам: М. Спакоський $2.
Бабилон: Олена Щепарович $10.
Батавія: Анастазія Теканюк $10 (1952).
Бедфорд Гилс: Елисей Кривобок $10 (1952).
Бінгемптон: Володимир Хруник з Шевченківського концерту $20.25.
Бронкс: На коляду жертвували: Союз Українок (Відд. 8) $21; І. Ярiківський $2; по $1: С. Г., В. Семанюк.
Бруклин: По $10: Юрій Ференцевич, Роман Петріна, Григорій Вовк ('52).
Боффало: Володимир Яремович $10; М. Тарчанів $2.
Фалтин: П. Камінук $1.
Джонсон Ситі: Прибуток з віча (Ів. Руцький) $17.
Литл Фолс: С. Спурза $1.
Лонг Айленд Ситі (Асторія): Д-р Іван Макаревич $10 (1952); М. Миколаєнко $1.
Меррик: Ярослав Стефанків $10.
Ню Йорк Ситі: Мартин Малетич $100; по $10: Микола Андрейко, Марко Бачинський, Ярослав Віланюк, Ярослав Бойдуник, Андрій Чапельський, Евгенія Чапельська, Степан Демчишин, Григорій Яремчук (1952), Зенон Корчинський, Анна Крамарчук, Курінь українських старших пластунів, Павло Михальчук (1952), Михайло Попович ('52), Стела Попович (1952), д-р Климентій Рогожинський (1952), Микола Савицький, Дамян Захарченко ('52), загін „Червоної Калини"; Ольга Дичків $5; Л. Ярош $2; коляда по $1: М. Гошовський, Л. Ясінчук, М. Слюсар, П. Свистун, М. Грицковян.
Річмонд Гіл: Микола Савицький $10.
Рачестер: Відділ УКК-ту з Шевченк. Академії $62,19; по $10: Дмитро Дідик (1952), Іван Клодзінський (1952), Стефан Пружняк, Мирослав Тіцький (1952), Український Народний Дім (1952).
Вотервлит: По $10: Пилип Караїм (1952), Олекса Спик (1952), Іван Тесля, Іван Урбан; Микола Древицький $5; С. Димчак. По $1: І. Філяк, С. Михасів, І. К. Спяк.
Йонкерс: По $10: Франк Бибель, Роман Мороз.

(Продовження буде)

НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК
слати на таку адресу:
Ukrainian Congress Committe of America,
P. O. Box 721, Church St. Annex
New York 7, N. Y.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

Воякові, засудженому за спання на чатах, признано право відклику

Вашингтон. — Військовий Апеляційний Суд, найвища судова установа збройних сил ЗДА, прийняв до розгляду скаргу вояка МкКоннелля, що був засуджений за провину під час пеербування в Кореї на чатах. Відклик говорить про це, що вояк був дуже змучений, бо перед тим не спав повних три доби й тому не його вина, що він заснув, отримавши призначення чатувати. Його перевтома може бути оправдальним мотивом і тому вирок суду, що покарав його десять роками ув'язнення є занадто суворий. Засуджений тепер перебуває в ув'язненні в Лемпоку в Каліфорнії. Засуд вояка викликав живе порушення серед громадян, які зложили п'ятдесят тисяч підписів у його користь.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

МАГАНОЙ СИТІ, ПА. — Відділ 305, Запорозька Січ, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 18. травня, в церковній галі, зараз по Сл. Божій. Напоминається усіх членів явитися на цих зборах, бо є дві важні справи до полагодження. Довгуючі члени повинні виповнити свої залеглости, інакше будуть суспендовані. — Уряд.

ВІЛМІНГТОН, ДЕЛ. — Бр. св. Володимира, від. 173, повідомляє, що місячні збори відбудуться у вівторок, 21. травня, о год. 7. ввечорі, в парафіяльній галі нагорі, 608 S. Heald Street. Проситься всіх членів прибути на збори і вирівняти свої вкладки. Іщераз пригадується членам, що збори відбуваються кожного місяця по 15-тім у вівторок. Приведіть нових членів зі собою до Союзу. — Н. Цицик, предс.; С. Рожак, кас.; С. Фіґун, фін. секр.; Е. Генсьорський, рек. секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

В першу річницю смерти бл. п. **ЛЕОПОЛЬДА БАЛИЦЬКОГО**, був сотника У.Г.А., директора горожанської школи в Хусті, буде відправлена **ПАНАХИДА** дня 25. травня 1952, в храмі св. О. Николая в Шікаґо.

В цьому ж храмі, дня 8. червня 1952 о год. 5. пополудні, буде відправлена панахида за бл. п. Інж. **РОМАНА БАЛИЦЬКОГО** в четверту річницю Його трагічної смерти.

Вічная пам'ять!

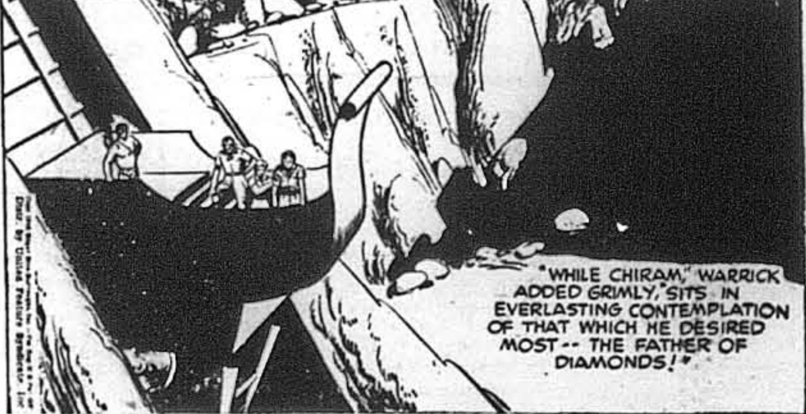
ТАРЗАН, ч. 2832. Несвідоме здійснення.

„Не вбивай його, Тарзане!", кричав Отаму. „Дозволь мені взяти його назад до Ашри... на живучу смерть, таку, якої зазнав Роберт Варрік".

„Бідна, хоробра Лета", зломано плакала Гелена. „Нехай вона спочиває в мирі", шепотів Дарнот, „в гробниці предків Отаму".

„Коли Хірам", додав безжалісно Варрік, „сидітиме у вічному роздумуванні над тим, чого він найбільше бажав... батька діямантів!"